

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 9905
Tarih : 25.11.2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 25/11/2020 16:28
Sayı: -120.10.E.00000745374
11111111111111111111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de göçmen ve mülteci kadınların pandemi sürecinde başta sağlık hizmetleri olmak üzere kamu hizmetlerinden nasıl etkilendiğinin tespit edilmesi, ortaya çıkan sosyal ve ekonomik ihtiyaçların belirlenerek çözüm politikalarının geliştirilmesi ve karşılaştıkları şiddet biçimlerinin incelenerek cinsiyete duyarlı bir göçmen politikasının oluşturulması amacıyla Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Bu kapsamda Türkiye, Suriye’den gelen “mülteciler” için bireysel sığınma prosedüründen farklı, yeni bir uygulama geliştirmiştir. İlk olarak “misafir” Ekim 2011 itibariyle de Suriyelilere yönelik politikanın bir “geçici koruma” uygulaması olduğu ilan edilmiş ve bu tarihten üç yıl sonra, 22 Ekim 2014’te Geçici Koruma Yönetmeliği düzenlenmiştir. Bu bakımdan, Türkiye’de sınır politikalarına göre göçmen ve mültecilerin statüleri değişmektedir. Oysa zulüm ve zulüm tehlikesi nedeniyle ülkesini terk etmek zorunda kalan insanların tamamı mülteci statüsünde tanımlanmalıdır. Keza Suriyeli mülteciler mülteci statüsünde olmadıkları için barınma, beslenme, eğitim, sağlık, sosyal yardımlar, sosyal uyum yardımı, hukuki temsil haklarından etkili ve yeterli yararlanamadıkları gibi şiddet, linç, nefret söylemlerinin de hedefi olmakta, siyasi bir şantaja dönüşebilmektedir. Özellikle kadın ve LGBTİ+’lar erkek şiddeti karşısında korunmasız bırakılmakta ve şiddete açık hale getirilmektedir.

Yoksulluk, savaş, çatışma veya şiddet nedeniyle Türkiye’ye göç etmek zorunda kalan nüfusun neredeyse yarısını kadın ve kız çocukları oluşturmaktadır. Kadınlar, göçmen ve mülteci olmanın beraberinde getirdiği yoksulluk, güvencesizlik, dil, din, ırk ayrımcılığının yanı sıra erkek egemenliğinden kaynaklanan sorunlar ile de baş etmek zorunda kalmaktadır.

Kadın Dayanışma Vakfı’nın araştırma raporları Suriyeli mülteci kadınların yoğun bir şiddet, cinsel saldırı ve ayrımcılığa maruz kaldıklarını ortaya koymaktadır. Kadınlar en çok eşleri ve akrabaları olan erkekler tarafından aile/ev içi fiziksel şiddete uğrarken, ağır biçimde cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddete de maruz kalmakta, çoğunlukla erkek akrabaları tarafından ikinci veya üçüncü eş olmaya zorlanmaktadır. Yanı sıra tanımadıkları erkekler tarafından da taciz, tecavüz ve şiddete uğramaktadır. Üstelik Vakfın raporları Suriyeli mülteci kadınların kamu kurum ve kuruluşlarında da ciddi biçimde ayrımcılıkla karşılaştığını, bunu nedenle şikâyet başvurularından kaçındıklarını belirtmektedir. Kamu kurum/kuruluşları ve çalışanlarının ayrımcı yaklaşımlarının yanı sıra yasal hakları olduğu halde yeterli tercümanın bulunmaması kadınların her alanda dil sorunu yaşamasına neden olmaktadır. Bununla birlikte 6284 sayılı yasanın getirdiği koruyu tedbirlerden vatandaşlık bağı bulunanlar gibi yararlanamamaları sorunlarının daha da büyümesine neden olmaktadır. Tüm bu şiddet sarmalında “damgalanma” korkusu ve resmî kurumlara olan güvensizlik, yasaların adil işletilmeyeceği düşüncesi hak arayışlarının önündeki en önemli nedenler olarak ortaya çıkarmaktadır.

Bu sorunlar ışığında; Türkiye’de göçmen ve mülteci kadınların pandemi sürecinde başta sağlık hizmetleri olmak üzere kamu hizmetlerinden nasıl etkilendiğinin tespit edilmesi, ortaya çıkan sosyal ve ekonomik ihtiyaçların belirlenerek çözüm politikalarının geliştirilmesi ve karşılaştıkları şiddet biçimlerinin incelenerek şiddetle mücadele yöntemlerinin oluşturulması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	T. Ham.
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
3	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	B. Öztürk
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	2. A.
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	F. Kerestecioğlu
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bulbul
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	N. İpekyüz
10	MEHMET RUŞTU TIRYAKİ	BATMAN	M. Ruştü Tiryaki
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	F. Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
13	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	S. Güzel
14	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	H. Özsoy
15	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	G. Paylan
16	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İ. Taşcier
17	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. Tosun
18	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Ş. Coşkun
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	N. Maçın
20	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş